

[Jørgen Peder Hansen.]

men tværtimod — og det er også i overensstemmelse med vore interesser — er ved at erkende, at Europa har skiftet karakter, at det er blevet et område, hvor fælles interesser kan mødes, ikke mindst hvad angår samarbejdet på det økonomiske område. For Danmark gælder det om at give næring til denne udvikling og om at placere os sådan i udviklingsbilledet, at vi kan få plads også for det, der kan være vores ganske særlige interesser.

I forbindelse med en omtale af forhandlingerne om styrkereduktionerne er det af betydning at fastslå, at den nye danske forsvarsordning ikke på nogen måde foregriber resultater af MBFR eller i øvrigt på anden måde påvirker den eksisterende militærstrategiske situation i vores område. Der har været peget på de eventuelle spændingsskabende virkninger ude på yderpunkterne, på flankerne, som en militær udtynding i Centraleuropa kunne medføre. Det er det, som går under betegnelsen pølseteori; når man trykker lidt sammen på midten, så forplanter trykket sig ud til siderne, og det kan måske være umiddelbart besnærende at acceptere denne teori, men jeg tror ikke, det er noget, der vil blive tilfældet. Hvis denne betragtning kan holde, betyder det, at såfremt spændingen kan lattes i Centraleuropa, mindskes spændingen tilsvarende i vort nordiske område. Det er jo ikke spændingerne mellem supermagter og de lokale stater, der har været udgangspunktet for konfrontationen i efterkrigsårene mellem øst og vest i vores område, men alene sammenhængen med den almindelige situation, de spændinger, der har været i Europa som helhed.

En længe ventet situation er nu indtrådt med hensyn til de to Tysklunde. En ny epoke af samarbejde og aktivt naboskab kan begynde. Der er mange berøringsflader, som trænger til at aktiveres. Der er de spørgsmål, der ofte har været fremme i diskussionen, jeg skal kort nævne dem: forurensningsbekæmpelsen i Østersøen, trafikproble-

mer, turisme, handel for at nævne de vigtigste. Det er klart, at vore forbindelser med Forbundsrepublikken altid vil være præget af, at vi er i alliance med Forbundsrepublikken, at vi er i EF-samarbejde med Forbundsrepublikken; for vores vedkommende må det også spille en rolle, at det er vores broderparti, der sidder i regeringspositionen i Bonn.

I forholdet til DDR er det imidlertid lige så klart, at vi vil bestræbe os på at indhente mest muligt af det, som af historiske eller politiske grunde står tilbage, førend vi kan tale om et almindeligt fungerende naboskab. Det er ikke mindst i dette lys, at vi har ønske om friere bevægelighed mellem landene.

Vedrørende EF-samarbejdet skal jeg ikke komme med så voldsomt mange bemærkninger. Udenrigsministeren har i sit indlæg givet en karakteristik af dette samarbejde, og den karakteristik deler jeg opfattelsen af. EF-samarbejdet ønsker vi simpelt hen fortsat på det nuværende grundlag, hverken mere eller mindre. Vi ønsker ikke at medvirke til blokannelser af nogen art på et tidspunkt i den europæiske udvikling, hvor vi gør meget for at komme af med blokannelserne, formindske mulighederne herfor. Jeg tror, det vil være mere realistisk at vurdere, hvilke krav vi kan have til et udenrigs- og et sikkerhedspolitisk samarbejde, når sikkerhedskonferencen og MBFR i Wien til sin tid er overstået, og så er der måske et eller andet, der tyder på, at behovet for en blokpræget optræden vil være mindre preserende. Derfor er hovedsynspunktet i virkeligheden det, at vi lader NATO stå for det sikkerhedspolitiske samarbejde, og det er også derfor, vi fastholder, at det udenrigspolitiske samarbejde skal ske på et rent konsultativt grundlag.

Det er med tilfredshed, udenrigsministeren i sin redegørelse kan oplyse tinget om, at den europæiske udvikling, herunder ikke mindst samarbejdet mellem EF-landene, ikke på nogen måde har stillet sig hindrende i vejen for et stadigt og et frugtbart nordisk samarbejde. Jeg er meget enig i den opfat-